

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobce: M. D.**, nar. ..., bytem T., P. B. 2752, zastoupeného JUDr. Jaroslavem Savkem, advokátem, se sídlem v Teplicích, ul. 28. října 851/26, **proti žalovanému: Odvolacímu finančnímu ředitelství**, Masarykova 31, Brno, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 2.7.2012, č.j. 5679/12-1500-506118,**

t a k t o :

- I.** Žaloba **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí původního žalovaného Finančního ředitelství v Ústí nad Labem (dále jen „původní žalovaný“) ze dne 2.7.2012, č.j. 5679/12-1500-506118, jímž bylo změněno rozhodnutí Finančního úřadu v Ústí nad Labem (dále jen „správce daně“) ze dne 23.12.2011, č.j. 322332/11/214912506383, tak, že: „*Shora uvedený správce daně rozhodl podle ustanovení § 106 odst. 1 písm. e) daňového řádu ve věci žádosti shora uvedeného příjemce rozhodnutí ze dne 29.11.2011 o vyslovení neúčinnosti doručení písemností (platebních výměrů – pozn. soudu) č.j. 252355/10/214912505690, 252357/10/214912505690, 252358/10/214912505690, 252343/10/214912505690, 252344/10/214912505690, 252345/10/214912505690,*

252359/10/214912505690, 252346/10/214912505690, 252347/10/214912505690, 252348/10/214912505690, ze dne 17.12.2010 vydaných Finančním úřadem v Ústí nad Labem takto:

Řízení se zastavuje, neboť v něm nelze pokračovat pro zmeškání subjektivní lhůty stanovené v § 48 odst. 2 daňového řádu. Jinak se rozhodnutí nemění.“

Dne 1.1.2013 vstoupil v účinnost zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o finanční správě“), kterým byla zrušena všechna finanční ředitelství, včetně Finančního ředitelství v Ústí nad Labem. Podle ustanovení § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), ve spojení s ustanoveními § 5, § 7 písm. a), § 20 odst. 2 zákona o finanční správě se od 1.1.2013 místo původního žalovaného Finančního ředitelství v Ústí nad Labem stalo žalovaným Odvolací finanční ředitelství.

V žalobě žalobce popsal dosavadní průběh řízení a uvedl, že podle správce daně se žalobce seznámil s platebními výměry dne 16.11.2011 nahlížením do spisu, včetně jejich doručení. Toto tvrzení však neodpovídá skutečnost, neboť žalobce se skutečně seznámil s platebními výměry až dne 28.11.2011, kdy byly přímo daňovému subjektu vydány fotokopie těchto výměrů, tyto výměry čítají 47 stran textu a výpočtů. Žádost o vyslovení neúčinnosti doručení byla tedy podána v zákonné patnáctidenní lhůtě dne 7.12.2011. I pokud by žádost nebyla podána ve lhůtách uvedených v ustanovení § 48 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“), neměl jí správce daně zamítnout, neboť zamítnout může žádost jen tehdy, pokud jí neshledá důvodnou, v daném případě se však správce daně důvody žádosti nezabýval a porušil tak ustanovení § 102 odst. 2, odst. 3 daňového řádu vztahující se k odůvodnění rozhodnutí. Dne 23.11.2011 byla zástupci žalobce vydána kopie doručení. Z kopie doručení nelze zjistit, kdy byla zásilka vypravena ani její váhu, uložena měla být dne 23.12.2010, na obálce je uvedeno na místě pro příjemce datum dne 4.1.2011, a na místě pro jméno a příjmení příjemce pak „VHOZEN DO SA“, přičemž nelze zjistit, co tato zkratka znamená. Vzhledem k tomu, že desetidenní lhůta k vyzvednutí uplynula až dne 2.1.2011, je nutno užít ustanovení daňového řádu ohledně doručování, a to konkrétně ustanovení § 47 odst. 4, odst. 5 daňového řádu. Žalobce nemá na adrese S. I. 18, D. Z., kam mu byly platební výměry doručovány, domovní schránku, nemá tam ani jinou schránku, kterou by užíval, nebyla mu dána výzva k vyzvednutí písemnosti a písemnost tak měla být vrácena odesílajícímu správci daně. Dále uvedl, že doručení není veřejnou listinou a údaje v ní uvedené jsou zpochybněny tvrzeními žalobce tak, že musí správce daně dokazovat doručení zásilky. Žalobce byl z důvodu zdravotních problémů a potřeby jejich léčení a nápravy v prosinci 2010 a ledna 2011 nepřítomen na adrese Stupkova louka 18, Dolní Zálezly. Dále žalobce uvedl, kdy se podroboval ambulantním lékařským zákrokům, přičemž v tomto období se zdržoval na adrese B. 2752, T. Dále uvedl, že plná moc ze dne 21.11.2011 byla posouzena původně žalovaným nesprávně, neboť v textu je uvedeno, aby zástupce vykonával veškeré možné úkony, podával odvolání, a činil další úkony, podával opravné prostředky řádné a mimořádné. Žalobou napadené rozhodnutí původně žalovaného tak mělo být doručeno zástupci žalobce a nikoliv žalobci.

Původní žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. Po rekapitulaci dosavadního řízení poukázal na to, že žalobce podal žádost o vyslovení neúčinnosti doručení až dne 7.12.2011. Vzhledem k tomu, že patnáctidenní lhůta od skutečného seznámení se s doručovanými platebními výměry dne 16.11.2011 pro podání žádosti o vyslovení

neúčinnosti doručení marně uplynula dnem 22.11.2011, nevznikl žalobci právní nárok na to, aby jeho žádost byla meritorně projednána a správce daně byl povinen řízení podle § 106 odst. 1 písm. e) daňového řádu zastavit. Protože správce daně zamítl žádost podle § 48 odst. 3 daňového řádu, původní žalovaný napadené rozhodnutí změnil v souladu s ustanovením § 116 odst. 1 písm. a) daňového řádu. Nad rámec odvolacích námitek žalobce uvedl, že dne 4.7.2012 bylo přímo žalobci doručeno žalobou napadené rozhodnutí, které však nebylo doručeno řádně, neboť na základě plné moci ze dne 21.11.2011 doručená správci daně dne 23.11.2011 mělo být doručováno přímo právnímu zástupci. K tomu původní žalovaný poukázal na své sdělení ze dne 27.7.2012 adresované právnímu zástupci s tím, že v něm dostatečně vysvětlil, proč bylo doručováno v souladu se zákonem.

Na vyjádření původního žalovaného reagoval žalobce replikou, v níž uvedl, že správce daně vystavil platební výměry na penále, a přesto, že nebyly řádně doručeny žalobci, nepodařilo se žalobci žádným z uplatněných prostředků obrany (odvolání, neúčinnost doručení, obnova řízení, přezkoumání), dosáhnout toho, aby byly jeho námitky nestranně posouzeny a vyvozeny následky odpovídající platné právní úpravě. Původní žalovaný navíc i nesprávně posoudil rozsah zmocnění obsaženého v plné moci ze dne 21.1.2011, neboť pokud původní žalovaný dospěl k názoru, že plná moc nebyla udělena pro podání odvolání a odvolací řízení, byl povinen podle § 28 odst. 2 daňového řádu vyzvat zmocnitele k vyjádření, k jakým úkonům, řízením nebo jiným postupům se plná moc vztahuje. Původní žalovaný tak neučinil a zkrátil žalobce na jeho právech podle čl. 36 a 37 Listiny.

Právní zástupce žalobce při jednání soudu odkázal na dosavadní podání a uvedl, že mu jde o věcný přezkum jím rozporovaných platebních výměrů z prosince 2010, když se tohoto věcného přezkumu nedomohl přes řadu jím uplatněných procesních prostředků v daňovém řízení. Trvá na tom, že dotyčné platební výměry nebyly vydány v souladu se zákonem, a to zejména s ohledem na marné uplynutí promlčecí lhůty k doměření daňové povinnosti. Žalobce nechápal, jak mohly být vydány tyto platební výměry za situace, když v dubnu 2010 bylo správcem daně vydáno rozhodnutí o zastavení daňové exekuce pro úhradu daňových pohledávek včetně příslušenství a když v září 2012 ještě od správce daně obdržel potvrzení o zániku zástavního práva. V tomto skutkovém stavu žalobce shledává zásadní rozpor.

Žalovaný se z jednání řádně omluvil a zaslal soudu vyjádření, v němž setrval na dosavadním stanovisku původního žalovaného.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, včetně prekluze daňové povinnosti, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Soud si vyžádal u původního žalovaného spis a po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Soud se nejprve zabýval námitkou nesprávného doručování žalobou napadeného rozhodnutí žalobci. Plnou moc ze dne 21.11.2011 udělenou žalobcem právnímu zástupci lze rozdělit do několika částí. První část obsahuje obecná zmocnění k celé řadě úkonů, včetně podání odvolání avšak výslovně je v ní hned v úvodu uvedeno, že se vztahuje k zastupování před Finančním úřadem v Ústí nad Labem. Takováto plná moc jistě opravňuje právního zástupce žalobce podat odvolání proti rozhodnutí správce daně, neopravňuje ho však k zastupování v odvolacím řízení. V další části je však tato plná moc udělena i v rozsahu práv a povinností několika konkrétních procesních předpisů, včetně zákona o správě daní a poplatků a dále i jiných právních předpisů. Samostatná část plné moci je vymezena i pro zastupování před Ústavním soudem a před Mezinárodním soudem pro lidská práva ve Štrasburku. Soudu je znám právní názor uvedený v komentáři Baxa, J., Dráb, O., Kainová, L., Lavický, P., Schilerová, A., Šimek, K., Žiškova, M.: Daňový řád. Komentář, Wolters Kluwer, Praha, 2011, k § 27 odst. 3, jehož se dovolává původní žalovaný a v němž je uvedeno, že: *„Bude-li tedy např. plná moc znít na zastupování při správě daní před Finančním úřadem v Berouně, budou účinky této plné moci zachovány i v případě, že Finanční úřad v Berouně dožádá provedení výsledku svědka Finanční úřad ve Vlašimi, v případě, kdy bude místní příslušnost pro podjatost ředitele Finančního úřadu v Berouně delegována na Finanční úřad v Hořovicích, ale též v případě, kdy bude dokončení daňové kontroly z důvodu nečinnosti Finančního úřadu v Berouně aťrahoováno Finančním ředitelstvím v Praze. Pokud však bude podáno odvolání proti platebnímu výměru vydanému Finančním úřadem v Berouně, a toto nebude rozhodnuto v rámci autoremedury (tj. tímto finančním úřadem), nebude již zmocněnec na základě této plné moci oprávněn daňový subjekt zastupovat v rámci odvolacího řízení prováděného Finančním ředitelstvím v Praze.“*

Tento právní názor je bezpochyby platný a byl by platný v dané věci, kdyby plná moc obsahovala jen první část vztahující se k zastupování v řízení před Finančním úřadem v Ústí nad Labem. Nicméně není možno pominout část druhou, která je formulována tak obecně, že ji nelze definovat jinak, než jako neomezenou generální plnou moc. Z tohoto důvodu mělo být aplikováno původním žalovaným ustanovení § 41 odst. 1 daňového řádu, které stanoví, že má-li osoba, které je písemnost doručována, zástupce, doručují se písemnosti pouze tomuto zástupci, a to v rozsahu jeho oprávnění k zastupování. Původní žalovaný tedy měl doručovat rozhodnutí o odvolání zástupci žalobce. Soud konstatuje, že plná moc je koncipována nešťastně, ale lze ji vyložit a soud musel akceptovat námitky žalobce vůči nesprávnému postupu původního žalovaného. Soud tuto plnou moc po uvedeném vyhodnocení akceptoval jako dostatečnou i pro řízení před zdejším soudem.

Soud však uvádí, že žalobce nijak nespécifikoval, v čem by ho mělo zkrátit na právech nesprávné doručování žalobou napadeného rozhodnutí, resp., v čem by měla být jeho práva zkrácena. Ze setrvalé judikatury Ústavního soudu i správních soudů (srov. např. nálezy ÚS ze dne 22.2.2011, I. ÚS 2849/07, www.usoud.cz; rozhodnutí rozšířeného senátu NSS ze dne 17.2.2009, 2 As 25/2007, www.nssoud.cz) vyplývá, že v případě nesprávného doručování, není nutno doručování opakovat, jestliže se písemnost dostala prokazatelně do rukou opominutého účastníka (adresáta). Vzhledem k tomu, že právní zástupce podával nyní projednávanou žalobu, je zřejmé, že nejméně v den podání žaloby měl žalobou napadené rozhodnutí k dispozici. Soud tak počítal lhůtu pro podání žaloby a k uplatnění žalobních bodů podle § 72 odst. 1 s.ř.s. právě od tohoto okamžiku.

K rozsahu soudního přezkumu v daném případě soud poukazuje na ustálenou praxi správních soudů i správních orgánů, ze které vyplývá, že v případě zmeškání lhůty

k opravnému prostředku se soud zabývá pouze tím, zda byla lhůta skutečně zmeškána (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27.4.2012, č.j. 5 As 111/2011-87, www.nssoud.cz). Rovněž tak správní orgány se nemohou zabývat meritem věci, byl-li prostředek ochrany či žádost podány po lhůtě stanovené zákonem. Je tomu tak proto, že zmeškání lhůty vede k tomu, že opravný prostředek či žádost nejsou vůbec připuštěny do řízení a řízení o nich je zpravidla zastaveno nebo jsou odmítnuty. Tak je tomu i v případě zmeškání lhůty k žádosti o vyslovení neúčinnosti doručení. Podle § 48 odst. 2 daňového řádu je třeba žádost podat do 15 dnů ode dne, kdy se adresát s doručovanou písemností skutečně seznámil, nejpozději však do 6 měsíců od doručení. Není-li žádost podána v uvedené subjektivní i objektivní lhůtě uvedené v ustanovení § 48 odst. 2 daňového řádu, nemůže být meritorně přezkoumána a ve svém rozhodnutí se správce daně i odvolací orgán, stejně jako v následném přezkumu soud, zabývají toliko dodržením uvedených lhůt. Původní žalovaný postavil svůj závěr na uplynutí subjektivní lhůty, která činí 15 dnů ode dne, kdy se žalobce s uvedenými platebními výměry seznámil.

Soud se tedy zabýval otázkou, kdy se žalobce skutečně seznámil s uvedenými platebními výměry. Problematikou skutečného seznámení se s doručovanou listinou se zabýval již Nejvyšší správní soud (srov. rozhodnutí rozšířeného senátu NSS ze dne 17.2.2009, 2 As 25/2007, www.nssoud.cz) i Ústavní soud (srov. náleží ÚS ze dne 22.2.2011, I. ÚS 2849/07, www.usoud.cz), z jejichž judikatury vyplývá, že za skutečné seznámení se lze považovat okamžik, kdy se rozhodnutí, resp. platební výměry, dostaly do dispozice osoby, které mělo být doručováno. Doktrína uvádí, že k seznámení však může dojít i při nahlížení do spisu (srov. § 66 daňového řádu), o čemž bude prokazatelný záznam ve formě protokolu nebo úředního záznamu (viz Baxa, J., Dráb, O., Kaniová, L., Lavický, P., Schillerová, A., Šimek, K., Žiškova, M.: Daňový řád. Komentář, Wolters Kluwer, a.s., Praha, 2011, komentář k § 48 odst. 2).

Z úředního záznamu správce daně ze dne 16.11.2011, č.j. 307209/11, o nahlížení do spisu mimo jiné vyplývá, že byly žalobci ukázány platební výměry ze dne 17.12.2010 a bylo mu sděleno, že došlo k jejich doručení dne 2.1.2011, že platební výměry jsou pravomocné a že je možno si o kopie platebních výměrů zažádat. Žalobce sdělil, že by si chtěl zažádat o kopie platebních výměrů a že se poradí o dalším postupu s právníkem. Dne 21.11.2011 obdržel správce daně žádost žalobce o zaslání kopií platebních výměrů, kopie platebních výměrů však žalobce převzal osobně až dne 28.11.2011.

Soud má v daném případě za to, že se při uvedeném nahlížení do spisu dne 16.11.2011 žalobce s platebními výměry seznámil ve smyslu ustanovení § 48 odst. 2 daňového řádu, neboť se seznámil s jejich obsahem přímo z těchto rozhodnutí. Kdyby se lhůta odvozovala od toho, kdy fakticky se dostavil žalobce k převzetí kopií platebních výměrů, mohl by žalobce lhůtu k podání žádosti o vyslovení neúčinnosti doručení libovolně posunovat.

Podle § 33 odst. 2 daňového řádu lhůta stanovená podle dní počíná běžet dnem, který následuje po dni, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek běhu lhůty.

Lhůta 15 dnů k podání žádosti podle § 48 odst. 1 daňového řádu počala plynout dne 17.11.2011 a marně uplynula v pátek dne 2.12.2011, neboť žádost o vyslovení neúčinnosti doručení byla podána až dne 7.12.2011, jak je patrné z podacího razítka správce daně na uvedené žádosti. Správce daně i původní žalovaný se tedy správně nezabývali meritem žádosti, neboť byla podána po lhůtě stanovené zákonem. Původně žalovaný pak napravil pochybení správce daně, který nesprávně žádost zamítl podle § 48 odst. 3 daňového řádu,

místo aby řízení o žádosti pro nepřipustnost zastavil podle § 106 odst. 1 písm. e) daňového řádu. Z pohledu soudního přezkumu je správní i daňové řízení jeden celek (srov. např. rozsudek NSS ze dne 31.8.2004, 2 Afs 45/2003, www.nssoud.cz), a proto soud konstatuje, že pochybení správce daně bylo v souladu se zákonem původně žalovaným napraveno.

Soud z tohoto důvodu neprováděl důkazy navržené při jednání žalobcem, a to rozhodnutím Finančního úřadu v Ústí nad Labem ze dne 9.4.2010 o zastavení řízení ve věci daňové exekuce, č.j. 94746/10/214941507472, a také rozhodnutím Finančního úřadu v Teplicích ze dne 10.9.2012 o zániku zástavního práva zřízeného rozhodnutím správcem daně č.j. 212785/12/210940506296, neboť vzhledem k uplynutí lhůty pro podání žádosti o vyslovení neúčinnosti a k předmětu řízení o vyslovení neúčinnosti by tyto důkazy směřující k samotné daňové povinnosti nemohly přinést změnu shora uvedených právních závěrů.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 17. září 2014

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová